

B A Ş A K

KULU MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ

MART 2020

**Kulu Mesleki ve Teknik
Anadolu Lisesi Adına**

Sahibi

Orhan Muratoğlu
Okul Müdürü

Editör

Efdal Okçu

Yayın Kurulu

Fatma Demir
Eren Ahmet Kara
Fırat Dönmez
Azat Yetik
Berivan Özer
Hümevra Yağmur İşcan
Muhammet Ali Keçeci

Adres

Yeni Mahallesi, Ahmet Baran Cad.
No: 1 Kulu MTAL
Kulu / KONYA

Dizgi

Eren Ahmet Kara

Fotoğraf

Zeki Samet Erdođan

Basım Yeri

KULU

Basım Yılı

2020

İÇİNDEKİLER

EDİTÖRDEN	5
MÜDÜRÜMÜZDEN	6
EĞİTİM KADROMUZ	7
KULU	8
“BIRAKMA KENDİNİ KARANLIĞA”	14
“SEVMEK”	16
İSKANDİNAVYA’NIN İNCİSİ: İSVEÇ	18
KUŞAKLAR VE HİKÂYE	20
“SAĞLIKLİ NESİL SAĞLIKLİ GELECEK”	22
“DOSTLUK”	23
TÜRKÜLERİN HİKÂYELERİ	24
“İLKBAHAR YALNIZLIĞINDA”	26
“SONU OLMAYAN AŞK”	26
SABİR	27
KRİTİK-ANALİTİK DÜŞÜNME	28
OKULUMUZUN YILDIZLARI	30
“KAPI”	31
MEVLÂNÂ CELÂLEDDİN-İ RÛMÎ	32
FİL YAVRUSU AVLAYANLAR HİKÂYESİ	34
“GÖÇ”	36
CENGİZ DAĞCI	38
BARAN	40
“KÖY HİSLERİM”	41
TERİMLER	42
TÜRKÇESİ VARKEN	43
HAT SANATI	44
EBRU SANATI	45
GÖRSEL SANATLAR	46
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR	48
“BABA SEVGİSİ”	50
OKULUMUZDAN KARELER	51

EDİTÖRDEN...

BAŞAK Dergisinin Değerli Okuyucuları,

İnsanoğlu, yaratılışından bu yana en çok şu üç soruya cevap aramıştır: “Nereden geldim, niçin geldim, nereye gidiyorum?”

Bu temel soruları düşündüğümüzde, “zaman” kavramının en kıymetli şey olduğu anlaşılmaktadır. İster uzun yaşamış olsun ister kısa, hiçbir kimse olmamıştır ki zamanın hızlı akıp gidişinden şikâyet etmemiş olsun! Çok uzun yaşayan insanlar bile ömürlerinin son yıllarında hayatın ne kadar hızlı geçtiğinden, zamanın su gibi aktığından yakınmışlardır. Tarih boyunca bu böyle olmuş ve istisnasına da rastlanmamıştır.

Biz de tecrübe edilmiş şeyi tekrar tecrübe etmekle en önemli şey olan zamanı kaybetmemek istedik ve Kulu Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi olarak yazılı bir şeyler sunalım dedik.

Dergimize “Başak” adını verdik ki başak; her şeyden önce berekettir, hayattır, canlılıktır, güzelliştir... Bu güzel niyetle de dergimizle, ömrümüzün zaman tüneline bir hoş sada, güzel anlar ve anılar bırakmaya çalıştık.

Öğrencilerimizle birlikte sizlere sunmaya çalıştığımız güzellikleri beğeneceğinizi umarız.

Denilir ki;

“Kadr ü kıymeti bilinmeyen nimetler insanın elinden alınır!”

İçinde bulunduğumuz zamanın, mekânın, barış ortamının, huzurun hakkını verebilmek; en çok da bunların temini olan birbirimizin/birlikteliğimizin kıymetini bilebilmek duası ile...

Sürçülisan ettiyse affola...

Efdal Okçu
Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni

Değerli Okuyucumuz,

İlk göz ağrımız, okulumuzun ilk dergisi olan *Başak Dergisi* ile sizlerle buluşmanın mutluluğunu yaşıyorum.

Eğitim bir sonuç değildir, eğitim süreçtir. Bu, uzun yıllar hatta ömür boyu sürecektir. Eğitim sürecinden sonuç alınması isteniyorsa sürecin çalışma, istikrar ve sabırla desteklenmesi şarttır. Ayrıca unutulmamalıdır ki; eğitimin amacı, mutluluğu bulmak ve bireyi topluma yararlı hâle getirmektir.

Kulu Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, geçmişten günümüze –gerek ilçemize, ülkemize ve gerek ülkemiz dışına– nice nesiller yetiştirmiş olan köklü bir eğitim merkezidir.

Biz de, Kulu Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi olarak öğrencilerimizi topluma yararlı insanlar olarak yetiştirmek için elimizden gelen gayreti göstermekteyiz. Tüm amacımız sizler için daha iyiye, daha güneşe vesile olacak çalışmalar yapabilmektir.

Derginin size ulaşmasında emeği geçen yönetici, öğretmen ve öğrencilerimizi canı gönülden kutluyorum.

Allah sağlık ve mutluluk versin. Görüşmek dileği ile...

Sevgi ve saygılarımla.

İyi okumalar...

Orhan MURATOĞLU

Kulu Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Müdürü

Okul Müdürü

Orhan Muratoğlu

Müdür Yardımcıları

İsmail Cengiz
Zekai Kınalı

Metal Teknolojisi Bölümü

Recep Gül
Süleyman Yıldırım

Muhasebe ve Finansman Bölümü

Fikret Duru
Hayriye Eken Değirmenci

Elektrik-Elektronik Teknolojileri Bölümü

Mustafa Eren
Mevlüt Oyuklu

Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenleri

Bilgiye Öz
Hatice Türk
Nazife Tekeli
Arif Bal
Zafer Arıkan
Efdal Okcu

Matematik Öğretmenleri

Elif Küçükçildir
Süleyman Doğan
Şahin Özgür
Sunullah Karabudak

İngilizce Öğretmenleri

Engin Güray Bilge
Halil Can Tanrıöveri

Coğrafya Öğretmeni

Fatih Uzun

Görsel Sanatlar Öğretmeni

Gönül Yavuz

Beden Eğitimi Öğretmenleri

Emrah Helvacı
Ferhat Sönmez

Sayman

Erkin Küçükkeskin

Müdür Yardımcıları

Mesut Alkan
Koray Minaz

Çocuk Gelişimi Bölümü

Ayşe Demir
Tuğçe Kınalı
Esra Başer

Bilişim Teknolojileri Bölümü

Yunus Avcı
Fatih Yıldırım

Mobilya ve İç Mekân Tasarımı Bölümü

Mehmet Ali Bilgi
Davut Mert

Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi Öğretmenleri

Durmuş Ali Yıldız
Zeynep Ulaş
Elif Biçer

Tarih Öğretmenleri

Meryem Cinci
Kezban Kayıhan
Kadem Eğinli

Fizik Öğretmeni

Aslıhan Çelik

Kimya Öğretmeni

Leyla Kısadağ

Biyoloji Öğretmeni

Çağrı Söğüt

Felsefe Öğretmeni

Fuat Sabancı

Psikolojik Danışman

İbrahim Ceren

Yardımcı Hizmetler

Zeynep Kuzey
Kazım Yetik
Mehmet Taner
Ramazan Demirkazık

KULU

Tarihi Cilalı Taş Devri'ne dayanan, Kalkolitik, Eski Tunç, Hitit, Frig, Galat, Hellenistik, Roma ve Bizans dönemlerini yaşamış, İç Anadolu Bölgesi'nin ortasında Konya iline 150 km Ankara iline 100 km olan bir ilçedir.

"Drya Harabeleri" üzerine kurulmuş olan Kulu'nun 300 yıllık

"Kulu nüfusu 2019 yılı sayımına göre 50.825'tir."

bir geçmişi vardır. 1708 yılında Kulupoğlu Mustafa Bey ailesi ve kendisine bağlı aşiret beyleri ile birlikte Afyon'dan Kulu'nun şimdiki bulunduğu

yere gelerek yerleşmiş ve Kulu adını da aşiret beyinin isminden Kulupoğlu'ndan almıştır. Osmanlı İmparatorluğu döneminde Erzurum, Muş ve Ağrı'dan ilçemize toplu halde göç eden vatandaşlarımız olmuş ve daha sonra Kırım ile Türkistan taraflarından gelenler de ilçemizin köy ve kasabalarına yerleştirilmişlerdir.

Kulupoğlu Mustafa Bey

Kulupoğlu Mustafa Bey adında bir aşiret beyi, 18. yüzyılın başlarında (1708 yılında) ailesi ve kendisine bağlı aşiret beyleri ile birlikte Afyon'dan gelerek şimdiki bulunduğu yere yerleşir. Bu yerleşim birimi, Kulupoğlu Mustafa Bey adından dolayı daha sonra Kulu olarak isimlendirilmiştir.

Kulu Bey Tahtı

Gül Bey'den Kul Bey'e

Tahminen Yıldırım Bayezit ve II. Murad'ın Osmanlı Devletini yönettikleri devirde, Gül adındaki birisi ilçemizin şu andaki mevcut yerine yerleşir. Gül, kahraman bir kişi olmasının yanı sıra çevredeki obalara saldıran birisidir. Kısa zamanda çevresine pek çok yiğit toplayan Gül'e halk, "Gül Bey" demeye başlar. Gül Bey kısa zamanda çevresini etkiler. Çevresini genişleterek Aksaray ve Kırşehir'deki önemli kişilerden, varlıklı ailelerden haraç toplamaya başlar. Bununla yetinmeyen Gül Bey, Kayseri'nin de ileri gelenlerinden haraç ister. Haraç vermek istemeyen Kayserililer, Yozgat'ta ikamet eden Çapanoğlu'nu ziyaret ederek yardım isterler. Olan biteni dinleyen Çapanoğlu, onlara yardım edeceğini söyleyerek, Gül Bey'e bir mektup yazar. Çapanoğlu mektubunda, Gül Bey'in haraç toplama işinden vazgeçmesini ister. Aksi halde Gül Bey'i cezalandıracağını ifade eder. Bu mektubu alan Gül Bey, işine karışılmasını içine sindiremeyerek daha sert ifadeler içeren bir mektubu Çapanoğlu'na gönderir. Gül

"Kulu'nun ismi ile alakalı bir diğer rivayet de bu civarın kahramanı Gül Bey'in Çapanoğlu'na esir olmasıyla artık Kul Bey olarak anılmasıdır."

Bey'den gelen mektubu alan Çapanoğlu çok kızar. Mektupta yer alan "Günün birinde senin de defterini düreceğim!" gibi cümleler Çapanoğlu'nu çileden çıkarır. Çapanoğlu, çarpışmaktan başka çare bulamaz. Güçlerini toplayarak Gül Bey'in yaşadığı havalıye doğru yola çıkar. Gül Bey de kuvvetleriyle çoktan Kayseri'ye ulaşmıştır. İki beyin maiyeti Kayseri yakınlarında çarpışmaya başlarlar. Sonunda Gül Bey esir düşer, silahlı adamları da dağılır. Çapanoğlu, onu çevresine göstermek

için elleri ayakları bağlı olarak konağına getirtir. Konakta Gül Bey'in idam edilmesi için hazırlıklar yapılmaktadır. Gül Bey'in esir edildiğini duyanlar da akın akın gelerek onu seyrederek. Gül Bey'i görmeye gelenler arasında Çapanoğlu'nun annesi de vardır. Oğlunun Gül Bey'i esir etmesine çok sevinen anne, onun idam edilmesine razı olmaz. Bu durumu oğluna iletir. Çapanoğlu; karşı çıkmasına rağmen, annesini de kıramaz. Gül Bey'in tutulduğu odaya girerek ona: "Bunca zamandır baskılar yaparak halkı haraca bağladığını biliyorum. Bana yaptığın sataşma sabrımı taşırdığı için seninle savaştım. Şu an esirimsin. İdamına karar verdim ama annem razı olmadı. Kapıma kul olup bana tâbi olursan canını bağışlarım." der. Gül Bey, içine sinmese de bunu kabul eder. Çapanoğlu da bir süre sonra Gül Bey'i mekânına gönderir, ama o artık eski heybetini kaybetmiştir. Çapanoğlu'na tâbi olduğu için, Gül Bey olarak çağrılmamaktadır. Herkes ona "Kul Bey" demektedir. "Kul Bey", "Çapanoğlu'nun Kulu" ifadeleri de dilden dile dolaşarak zaman içinde yerleşim birimi bu adla yani "Kulu" olarak anılır olmuştur.

İlçenin kuzeyinde; Bala ve Haymana ilçeleri, güneyinde Cihanbeyli İlçesi ve Tuz Gölü, doğusunda Şereflikoçhisar ilçesi, batısında Cihanbeyli ve Haymana ilçeleri vardır. Kulu, 960 m rakımlıdır.

“Kulu ve çevresi, 19. yüzyılda, Konya'nın “Esbkeşan” kazası sınırları içerisindeydi.”

Ankara ile yaklaşık aynı meridyen üzerinde bulunmaktadır. İç Anadolu Bölgesinin ortasında yer alan ilçe, İç

Anadolu'nun karakteristik tabii yapısını taşımaktadır. Oldukça geniş ve düz arazi yapısı vardır. Çok az engebe-ye sahiptir.

Kulu'nun batısında Karacadağ mevcuttur. Bu dağın yüksekliği 1739 metredir.

Osmanlı'da; Tavşançalı ile Yazıçayır arasındaki bölge “Kureyşözü” olarak adlandırılmıştır.

Kulu ve çevresi, 19. yüzyılda, Konya'nın “Esbkeşan” kazası sınırları içerisindeydi. İyi cins at yetiştiriciliğinden dolayı Farsça Esb-Keşan (Atçeken) olarak adlandırılmıştır. Osmanlı Döneminde her sene çok sayıda koyun İstanbul'a sevk edilmiş ve devletin at ihtiyacı yüzyıllarca Atçeken oymaklarıyla karşılanmıştır.

Kulu ve çevresine yerleşmiş bazı önemli Kürt aşiretleri bulunmaktadır. Halıkanlı Aşireti; Cihanbeyli, Halıkanlı ve Yaparlı köylerine, Cüdkanlı Aşireti; Harami Cüdkanlı ve Yaparlı köylerine, Ömeranlı Aşireti; Ömeranlı, Çöpler ve Beşkardeş köylerine, Sefkanlı Aşireti; Celep, Gürdoğlu ve Bulduk köylerine, Kütükuşağı Aşireti; Yazıçayır köyüne yerleşmiştir.

Kulu'da hayvancılığın yaygın olmasından dolayı çok fazla yapağı üretilmiştir. Bu bölgeden elde edilen yapağı, başta İstanbul ve İzmir'e de sevk edilmiştir.

*"Yapağı:
Koyun ve kuzudan
ilkbaharda kırkılan tüyledir."*

Kulu, Konya civarındaki önemi halı ve kilim dokuma merkezlerinden birisidir. Kulu'da yoğun şekilde dokunan cicim halıları Beşkardeş köyünde dokunurdu. Cicim dokumaları; çözü ve atkı iplikleri arasına renkli desen iplikleri atılarak sıkıştırılarak yapılan dokuma türüdür. Cicim dokuma tekniği ile dokumanın yüzeyinde sonradan iğne ile işlenmiş gibi kabarık desenler oluşmaktadır.

*"Cicim dokuma ile
heybe, sofrta altı,
gelin çuvalı, hurç,
minder, divan örtüsü,
tandır örtüsü, namazlık
(namazlağı), yaygı ve yastık gibi
ürünler
yapılmaktadır."*

*"Kulu'da
yoğun şekilde
dokunan
cicim halıları
Beşkardeş
köyünde
dokunurdu."*

Düden Gölü / Acıgöl, ilçe merkezinin 5 km doğusunda yer almaktadır. Göl, Değirmenözü Deresi ile beslenir. Göl ikiye ayrılır, kuzeyde yer alan büyük kısım Düden Gölü olarak adlandırılırken diğer kısmı Küçük Göl olarak adlandırılmaktadır. Bu gölde 180 civarında farklı kuş türü yaşamaktadır.

Kimyon, Anason, Pancar, Çörek Otu...

Kulu, bozkır bitki örtüsüne sahiptir. İlçe arazisinin büyük bir bölümü engebesiz olduğu için ziraata elverişlidir.

Son yıllarda daha çok, pancar, kimyon, mercimek, anason ve çörek otu ekilmektedir. Ekim genellikle nöbet usulü yapılmakla beraber artezyen kuyularının gittikçe çoğalması üzerine çift mahsul alma usulü de geliştirilmektedir.

Çift mahsul almada genellikle arpa ve buğday başta olmak üzere bunlara pancar, kimyon mercimek, anason ilave olmaktadır.

Kimyon, maydanozgiller familyasından Mayıs-Haziran ayları arasında, beyaz ve pembemsi renkli çiçekleri açan, 40-60 cm boyunda, bir yıllık otsu bir bitki türü. Anavatanı Doğu Akdeniz ve Orta Doğu'dur.

Anason, maydanozgiller familyasından 50-60 cm uzunluğunda bir yıllık otsu bitki türü. Anavatanı Doğu Akdeniz'dir. Kimyona çok benzer. Kulu'da son zamanlarda kimyondan daha çok anason ekilmektedir.

Çörek otu; yıllık otsu bir bitkidir, tohumlarından çoğalır. Kumlu gevşek toprakları sever, çiçeklenme dönemine kadar su ister, daha sonra sulanmaz. Kulu'da son zamanlarda ekimi iyice artmıştır.

Şekerpancarı, etli kökünden şeker elde edilen, ıspanakgiller familyasından iki yıllık tarım bitkisidir. Tohumları birleşik halde bulunur. Boyu yetiştiği yere, iklime ve türüne göre 85-180 cm arasında değişmektedir.

2019 Yılı Kulu Mahalle Nüfusları

Ömeranlı Mahallesi 4.502

Yeni Mahallesi 4.482

Karşıyaka Mahallesi 3.931

Camikebir Mahallesi 3.277

Kemaliye Mahallesi 3.243

Alparslan Mahallesi 2.872

Fatih Sultan Mehmet Mahallesi 2.665

Zincirlikuyu Mahallesi 1.935

Cumhuriyet Mahallesi 1.878

Tuzyaka Mahallesi 1.746

Karacadağ Mahallesi 1.742

Kozanlı Mahallesi 1.745

Celep Mahallesi 1.674

Karapınar Mahallesi 1.333

Kırkpınar Mahallesi 1.260

Canımana Mahallesi 1.125

Yazıçayır Mahallesi 983

Dipdede Mahallesi 995

Yeşilyurt Mahallesi 889

Beşkardeş Mahallesi 885

Yaraşlı Mahallesi 728

Altılar Mahallesi 656

Bozan Mahallesi 630

Karacadere Mahallesi 601

Acıkuyu Mahallesi 560

Arşıncı Mahallesi 395

Bahadırli Mahallesi 375

Tavlören Mahallesi 321

Soğukkuyu Mahallesi 248

Kırkkuyu Mahallesi 306

Dinek Mahallesi 328

Şerefli Mahallesi 296

Kömüşini Mahallesi 257

Ağılbaşı Mahallesi 233

Güzelyayla Mahallesi 238

Değirmenözü Mahallesi 250

Burunağıl Mahallesi 185

Yeşiltepe Mahallesi 204

Köşker Mahallesi 151

Sarıyayla Mahallesi 190

Köstengil Mahallesi 162

Hisarköy Mahallesi 100

Doğutepe Mahallesi 93

Fevziye Mahallesi 81

Seyitahmetli Mahallesi 44

Gökler Mahallesi 31

*İlçemizin tanıtımına dair sayfalarda, Kulu Belediyesi'nin internet sitesinden (<http://www.kulu.bel.tr>) ve Doç. Dr. Barış Sarıköse'nin *Kulu Sosyal ve Ekonomik Tarih* kitabından yararlanılmıştır.

TÜRKİYE YEŞİLAY CEMİYETİ “SAĞLIKLI NESİL SAĞLIKLI GELECEK” YARIŞMASI

**LİSE
EDEBİ KATEGORİ**

KULU İLÇE BİRİNCİSİ

MENDUFA YILDIRIM

BIRAKMA KENDİNİ KARANLIĞA

Bir varlığa, nesneye karşı önlenemez istektir bağımlılık. Önceleri güzeldir, size heyecan verir, sizi çok mutlu eder. “Ben herkes gibi değilim.” dersiniz. “Beni kolay kolay esir alamaz bu illet.” Ama sonuç hiç de böyle olmaz. Yavaş yavaş, tatlı tatlı esir alır sizi bağımlı olduğunuz şey. Kemiklerinize, iliklerinize kadar hissedersiniz bağımlılığı. İşte bundan sonra değişir hayat. Artık sizin için hiçbir önemi yoktur doğan günün. Baharda açan yemyeşil yaprakların, masmavi gökyüzünün, yazın, kışın, güzün... Artık siz onun esirisinizdir.

Bağımlı olduğunuz şey her ne ise onun üzerine şekillenir hayat. Sigara ise mesela... Üzüldüğünüzde bir sigara yakarsınız, mutlu olduğunuzda yine bir sigara, canınız mı sıkıldı bir şeye? Yak bir sigara daha. Sebep ne olursa olsun sizi zehirlediğini, belki en amansız hastalıklara sürüklediğini, ömrünüzün en güzel günlerini çaldığını bile bile bırakamazsın.

Alkol bağımlılığınız mı var? Bul sudan bir sebep iç içebildiğin kadar, sonra hatırlamadığın bir sürü şey yap kendinle beraber seni seven herkese de bu dünyayı zindan et. Çocukların hiç senin sevgini tatmasın, ömrü senden korkarak gözyaşlarıyla geçsin. Ve en acısı da kendini sürüklediğin girdapta onu da bu bağımlılığa sürüklemen.

Uyuşturucuya mı bağımlısın. Evet uyuştur beynini, görme uçsuz bucaksız denizleri. Yeni açan çiçeklerin kokusunu duyma. Senin için yaratılmış nimetlerin tadına bakma, sadece uyut kendini, kandır, aldat defalarca... Sana hediye edilen, en güzel armağan olan yaşamın farkına bile varma. Ve sonu uyuşturucuya çıkan her türlü ezayı, cefayı reva gör yanı başındakilere.

İşte bir tuzak daha seni parmak uçlarında bekliyor. En acımasız tuzaklardan biri tuzak bile görmediğin, bağımlı olduğunu fark etmediğin öylesine masum uzanıp duran internet, telefon, bilgisayar... Öyle masum ki hissetmezsin bile zamanını senden koparıp aldığını, aslında bütün hayatını çaldığını. Önce çocukluğun uçup gider ellerinden, tertemiz en masum en güzel günlerin arkadaşlarıyla oyun oynamadan, ağaçlara dokunmadan, yağmurda ıslanmadan, içine doya doya anne kokusu çekmeden geçer gider. Sonra gençliğini alır elinden okulda başarılı olamazsın, gözlerinin içine bakabileceğin, hüznünü sevincini paylaşabileceğin sırdaşların olmaz. Severek yapabileceğin güzel bir mesleğin olmaz. Her şeyini verirsin ona.

Bağımlılık esarettir. Yaşamdaki bütün güzellikleri görmemen için kapkara bir perde çeker gözlerinin önüne. Sana siyahtan başka renk bırakmaz, bu rengârenk hayatta.

*Destekleri için Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenlerimiz Munise Öztürk Atay'a ve Bilgiye Öz'e teşekkür ederiz.

Bilgiye Öz

Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni

SEVMEK

Sevmek ne kadar zor ve sevmek öylesine kolay... Bir ömrün ilacı bazen, bir ömrün bittiği yer. Sevmekle var olur insan, sevmekle yok olmaya namzet. Sevdiği için uyanmak ister yarınlar, sevdiği için vazgeçer uğruna bir candan. Sevmek öte-lerden bir haber, yürekte bir kıpırtı, sığınacak bir liman ve sonsuzluğa bir yelken- di. Sevmek bir “Kördüğüm”dü Hz. Aişe’yi sevindiren.

Sevmek baştan ayağa bir imtihandı. Habil ile Kabil’di sevmek. Zindanda bir Yusuf’tu, çölde bir Mecnun’du, dağı delen bir Ferhat’tı. Diyar diyar dolaşan Şems, Mevlana’nın Şeb-i Arus’u, Yunus’un sözüydü ilmek ilmek... Gönülden gelen bir du-ada, omuza dokunan bir elde, ocakta pişen bir yemekte “Ben varım.” diyen gizli bir sestti.

Sevmek bir ilhamdı şairin gözünde. Sazın telinde bir melodi, sayfa sayfa bir romandı. Sözcüklerin kifayetsiz kalmasıydı kimi zaman. Bir gözyaşıyla anlatıver- mekti yürek yangını. Bakışlarının gölgesine sığınmaktı, sarıp sarmalamaktı, ha- yata tutunmaktı.

Kundakta bir bebektii sevmek. Yeni doğan günde bir umuttu. Gecedden sonra ışıklarını saçan bir güneşti. Her zaman ve her yerde hazır ve nazır gönülleri bekle- yendi. Kişi sevdiğiyle beraber’di. Yaratandan ötürü yaratılanı sevmek gerekti. Hor görmemektii, okşamaktii bir yetimi.

Mesafeleri hiçe saymaktı sevmek. Gönülden gönüle bir yol vardı. Bir “Ahh!” etse dağlar ardından işitmekti. Aynı sızıyı uzak diyarlarda yaşamaktı, aynı acıya gözyaşı dökmekti, aynı gökyüzüne dalıp gitmekti. Rüyalara misafir olmaktı. Sen söylemesen de gözlerinden anlaşılmaktı. Sen konuşmadan dile gelmekti. Yokluğunda bile öylesine senle var olmaktı.

Sevmekle başladı her şey... “Sen olmasaydın âlemleri yaratmazdım.” diyen Rabbimin “Ol!” demesiyle... Öyle bir sevmek ki ilk günah onun kisvesinde işlendi, ilk tövbe onun adıyla kabul gördü ve ilk af onunla birlikte geldi. Sevmekle kalktı ortadan dil, din, ırk ayrımı. Herkesi bir kıldı sevmek. Kusurların üstüne perde çekti, karanlığı aydınlığa çevirdi.

“Uçsuz bucaksız bir arayıştı sevmek. Sonu gelmez bir yoldu.

Ne söylense ne yazılsa bitmeyecek bir masaldı.”

Baharın geliyordu, toprağın sesiydi, soğuk bir kış gecesiymiş sevmek. Mevsimler dönüp durdukça o da giderdi peşi sıra. Kışın beyazında, yazın sıcaklığında, meyve veren ağaçta hep sevmek vardı. Ve sevmek var oldukça insanlık da var olacaktı. Onun geçtiği yerde yeniden çiçeklenecekti ağaçlar. Yerle bir olmayacaktı dünya. Bomba sesleri yerine kuş sesleri duyacaktık. Mahzun bir çocuğun yüzünde tebesümü görecektik. Uçsuz bucaksız bir arayıştı sevmek. Sonu gelmez bir yoldu. Ne söylense ne yazılsa bitmeyecek bir masaldı.

İSVEÇ

İskandinavya'nın İncisi

İsveç veya resmî adıyla İsveç Krallığı [Konungariket Sverige], Kuzey Avrupa'da İskandinavya yarımadasında yer alan bir ülkedir. Ülkenin sınır komşuları batı ve kuzeyden Norveç, doğudan ise Finlandiya'dır. Güneybatısında Kattegat ve Sund boğazlarıyla ayrıldığı Danimarka bulunur. 2018 sayımlarına göre İsveç'in nüfusu 10.230.000'dir.

İsveç'in başkenti ve aynı zamanda en büyük şehri Stockholm'dür. Malmö, Gothenburg, Uppsala, Linköping diğer önemli şehirleridir.

2018 sayımlarına göre İsveç'in nüfusu 10.230.000 kişidir.

Avrupa'nın seyrek nüfuslu ülkelerinden biri olan İsveç'te resmî dil, halkın %90'ının konuştuğu İsveççedir.

İkinci dili Fince teşkil eder.

İnanç konusunda İsveç'te büyük çoğunluk (%90) Luther mezhebine mensuptur.

İsveç Meşrutî Krallık [Anayasal Monarşi] ile yönetilmektedir.

İsveç'in para birimi kron dur (*Swedish Krona*: SEK).

Göller Ülkesi

İsveç'te göl sayısı fazladır. Yüzölçümünün % 10'u göllerle kaplı olan ülkede yaklaşık yüz bin göl bulunmaktadır. 5585 km² ile Vänern Batı Avrupa'nın en büyük gölü olma özelliğine sahiptir.

Ülkenin yaklaşık olarak 1/10'unu kaplayan göllerin bazıları tektonik kökenli bazıları ise yer yer moren (buzultaş) yığınlarının gerisinde oluşmuş doğal set gölleridir.

Vänern Gölü: Avrupa'nın üçüncü büyük gölü

Genel ve Ekonomik Durumu

Avrupa ülkeleri arasında Finlandiya'dan sonra ormanlık alanları en geniş ülke %54 ile İsveç'tir.

Ormanların büyük bir kısmı iğne yapraklı ağaçlardan meydana gelmekle birlikte bunların arasında yayvan yapraklı ağaçlara da rastlanır.

Komşusu Norveç kadar değilse de balıkçılık, özellikle ringa avcılığı İsveç ekonomisinde önemli bir yer tutar.

Ülkenin asıl ekonomik gücü orman ürünleriyle demir cevheri yataklarına dayanır. Maden kömüründen mahrum. fakat buna karşılık hidroelektrik enerjisi bakımından son derece zengin olan İsveç .

Avrupa ülkeleri arasında Finlandiya'dan sonra ormanlık alanları (toprakların %54'ü) en geniş ülke İsveç'tir.

Ülkenin yarısından fazlasını kaplayan ormanlar çeşitli sınıflı ham madde kaynağıdır.

İhraç edilen mallar arasında orman ve kâğıt ürünleri başta gelir (kereste ve kâğıt hamuru, ihracatın dörtte üçünü kapsar).

İkinci sıradaki en önemli üretimi demir çelikte de gerekli ham madde ihtiyacını, Avrupa'nın en zengin demir cevheri damarı olan Lapland demir yataklarından temin eder.

Şehirleri

Stockholm: Ülkenin başkentidir. Tarihî takım adalar şehridir. "Holm" kelimesi İsveççede "adalar" demektir. Şehir, 14 adanın karşısında inşa edilmiş.

Göteborg: Öğrenci şehri olarak bilinir. Avrupa'nın en büyük Botanik Bahçesi ile meşhurdur.

Uppsala: Ülkenin dinî başkentidir. 1477 yılında kurulan İskandinavya'daki en eski yüksek öğretim kurumu Uppsala Üniversitesi de buradadır.

İsveç ile Danimarka'yı bağlayan Öresund Köprüsü

İsveç, güneyinde yer alan Öresund Köprüsü ile Danimarka'ya bağlıdır. Toplam uzunluğu 8 km'dir.

İsveç'i Kopenhag'a, oradan da Avrupa'ya bağlayan, yarısı su altında yarısı su üstünde planlı ve tasarımı Öresund Köprüsüdür. 4 km'si köprü 4 km'si de su altı tüneli olarak yapılmıştır. Komşu şehir Kopenhag'a ulaşımı sadece 20 dakikada sağlamaktadır.

Malmö: Malmö, "kum yığını" demektir. Bir liman şehridir. Danimarka'nın başkenti Kopenhag ile arasında 20 kilometre uzaklıktaki boğaz buradadır.

*2018 itibariyle İsveç'te 60 bin civarı Kulu yaşamaktadır.

**Ayrıca İsveç seçimleri için Kulu'da sandık kurulmaktadır.

İsveç'in kültür şehri Malmö

Efdal Okçu

Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni

KUŞAKLAR

VE

HİKÂYE

Yaklaşık olarak aynı senelerde doğmuş, aynı çağ şartlarında yaşamış ve dolayısıyla birbirine benzer sorumluluklara sahip kişiler topluluğuna kuşak/nesil denilmektedir. Kuşaklar, farklı yerlerde farklı ölçütlere göre isimlendirilebilmektedir.

TÜRKİYE’NİN YAŞAYAN BEŞ KUŞAĞI

Sessiz Kuşak (1927-1945): Cumhuriyet’in ilk neslidir. İki dünya savaşı arasında doğarak dünyanın buhranına şahit olmuşlardır. Hem Türkiye’de hem dünyada onlara sessiz denmesinin sebebi bu zor zamanlara şahitliklerindedir. Sessiz kuşak, zor şartlar nedeniyle çok çalışmak zorunda kalan kuşaktır.

Bebek Bombardımanı Kuşağı (1945-1964): Türkiye’de ve dünyada doğum hızındaki büyük artıştan dolayı bu isimle (*Baby Boomer*) anılmaktadır. Zamanında Türkiye’de 1000 kişiye 18 telefon ve 4 otomobil düşen bu kuşak, az kaynakla çok hayal kurabilme özelliğine sahiptir. 68 evrensel hareketini görüp 80 darbesi ile sarsılırlar.

X Kuşağı (1965-1979): Kuvvetli bireysellik ve baskın liderlik anlayışı hâkimdir. Bu kuşağa daha çok, depolitizasyon (siyasetten uzak durmak) telkin edilmiştir. “Yaşamak için çalışmak” ve “sorumluluk” bu kuşağın özetidir.

Y Kuşağı (1980-1999): Türkiye’de de dünyada da en fazla nüfusa sahip kuşaktır. Hikâyecilik/anlatım sanatının önemi çok derindir. Mizah; kısa ve öz bir şekilde iletişim kurdukları metottur. İnternetin icadı da bu kuşak döneminde gerçekleşmiştir.

Z Kuşağı (2000-...): Sadece teknolojiyi değil; doğayı, insanları, hayvanları, akarsuları ve gezegenleri, kısacası hayatın tüm unsurlarını önemserler. Aslında sanılanın aksine kendilerine sunulanların tüketicisi olmak değil, kendi ürettikleri içeriği tüketmek isterler. Ayrıca dünyada küresel kriz, bulut teknolojileri ve Bitcoin gibi gelişmelerin görüldüğü dönemdir.

En Etkili Öğrenme/Öğretme Yöntemi Hikâye

Günümüz insanı bilgi içinde boğulmaktadır. Bu yoğun bunalım içindeki kuşaklar için de en önemli öğrenme/öğretme yöntemi hikâyedir. Tüm bu bilgi karmaşasının içinde, iyi bir hikâye anlatan ya da hikâyeyi en iyi anlatan ayrıştır.

İnsan, öğrendiği bilgilerin % 70'ini hikâyeler yoluyla kazanmıştır.

Ayrıca günümüzdeki sosyal medya hesaplarında story/hikâye özelliklerinin ön plana çıkması da bu zamanın hikâyeye verdiği önemi göstermektedir.

Hikâye ile eğitme/öğretme yöntemi ayrıca Kur'an-ı Kerim'in de metodudur. Kur'an-ı Kerim'in yüzde seksenden daha fazla bir kısmının hikâyeler/kıssalar anlattığı belirtilir. Hatta inkâr edenler, bu durumu *esâtîrül-evvelîn*, "eskilerin efsaneleri" diyerek eleştirmişlerdir.

Kur'an-ı Kerim'in insanlara birçok kıssa anlatması metodu, geleneğimizde klasik eserlerimizde -Hz. Mevlânâ'nın mesnevîsi ilk akla gelendir- kullanılagelmiştir.

Kuşak araştırmacılarının eğitim konusundaki söylemi; hikâye ile eğitme/öğretme yönteminin her eskimeyen, değişmeyen, genel geçer bir metot olduğudur.

"İnsan, öğrendiği bilgilerin % 70'ini hikâyeler yoluyla kazanmıştır.

Hikâye ile eğitme/öğretme yöntemi ayrıca Kur'an-ı Kerim'in de metodudur.

Kur'an-ı Kerim'in yüzde seksenden daha fazla bir kısmının hikâyeler/kıssalar anlattığı belirtilir."

Kaht-ı Rical

Günümüzde ilkokul öğrencilerinin % 65'inin okulu bitirdiklerinde ileride var olmayan işlerde çalışacakları öngörülmektedir. Eskilerin *kaht-ı rical* şeklinde ifade ettiği, "yetenek kıtlığı" olarak belirtilen durum, Türkiye'de de dünyada da büyük bir sorundur. Geleceğe bakarken bunu da göz önünde bulundurmak gerekir.

Sıkılma Fırsatı

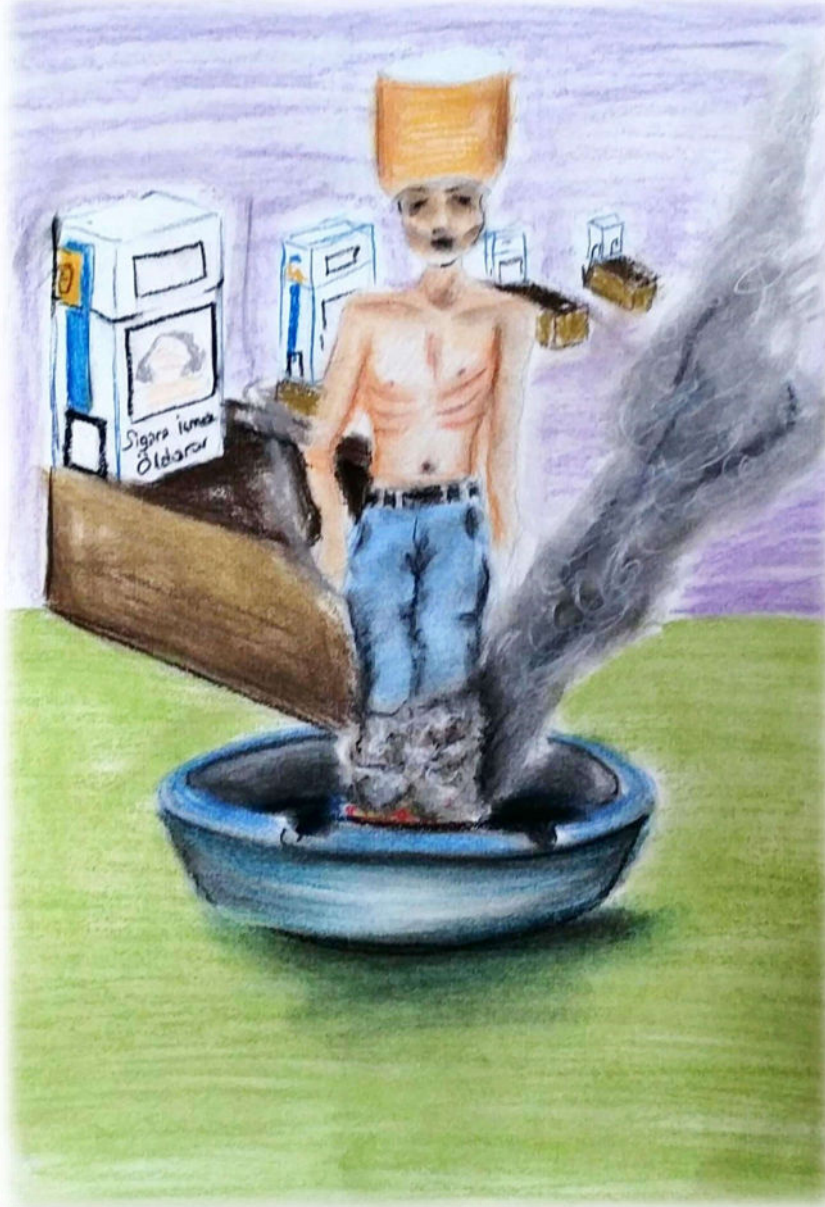
Sağlıklı bir çocukluğun olmazsa olmazlarından biri de "sıkılma" fırsatıdır. Sıkılmak, evet, bir fırsattır; yaratıcılığı geliştiren, iyi fikirler ortaya çıkmasına vesile olan bir fırsattır.

Yeniden Öğrenebilmek...

Alvin Toffler'ın "21. yüzyılın cahilleri okuyup yazamayanlar değil, eskiden öğrendiklerini unutamayan ve yeniden öğrenemeyenler olacaktır." sözü; artık gençleri eğitmeye çalışmak yerine, onlarla birlikte öğrenecek modeller geliştirmek gerektiğini göstermektedir.

*Bu yazıda Evrim Kuran'ın *Telgraftan Tablete Türkiye'nin Beş Kuşağına Bakış* kitabından yararlanılmıştır.

TÜRKİYE YEŞİLAY CEMİYETİ “SAĞLIKLI NESİL SAĞLIKLI GELECEK” YARIŞMASI

LİSE
GÖRSEL
KATEGORİ

KULU
İLÇE BİRİNCİSİ

EREN AHMET KARA

Hümevra Yağmur İşcan

10-E

DOSTLUK

“Bu dünyada gerçek dostluktan daha güzel hiçbir şey yoktur.”

Thomas Aquinas

Dost; sevilen, güvenilen, yakın arkadaş, gönüldaştır. Kötü günümüzde, zor zamanlarımızda bizimle beraber olan kişidir. Her kişinin kendisini anlayacak bir dosta ihtiyacı vardır. Güzel günlerimizde mutluluğumuzu paylaşan, zor günlerimizde de bizi güçlendiren kişilerdir bizim dostlarımız.

İnsan, aslında hayatında ve çevresinde tanıdığı birçok arkadaşını kendisine pek yakın bulabilir. Ama bu arkadaşların hepsi dost değildir. Dost dediğin insanın canıdır ve karşılıksız, hesapsız seven kişilerdir.

“Dostlar; yakınımızda olmasa da varlığını hep bildiğimiz, sevgisinin de yüreğimizi ısıttığını daima hissettiğimiz kişilerdir.”

Dost; yakınımızda olmasa da varlığını hep bildiğimiz, sevgisinin de yüreğimizi ısıttığını daima hissettiğimiz kişilerdir.

Hayatta bazen öyle olaylar olur ki, insan büyük bir üzüntü duyarak “Keşke yaşamayıydım!..” der. Ne yapacağını bilemez. Eğer gerçek bir dostunuz varsa böyle durumlarda o kurtarır, ayağa kaldırır ve sıkıntınızı paylaşarak içinizi rahatlatır.

“İnsanın dostunun olmaması, yalnızlıkların en kötüsüdür.” demiş İngiliz Filozof Bacon. Dostluk, kolay elde edilen bir şey değildir. Ama o duygu dünyadaki pek çok duygunun üstündedir. Gerçek dostu olan kişiler hayatında daima daha nasipli kişilerdir. Eğer sizin gerçek bir dostunuz varsa onu hiç ama hiç bırakmayın!

TÜRKÜLERİN HİKÂYESİ

Yüksek Yüksek Tepelere Ev Kurmasınlar

Tekirdağ'ın Malkara ilçesine ait olduğu rivayet edilen bu ayrılık türküsü, uzak bir köye gelin giden Zeynep'in ailesine duyduğu özlemi anlatır. Zeynep'in gelin gittiği köy, kendi köyüne üç gün üç gece uzaklıktadır. Yedi yıl boyunca ailesini görmeyen Zeynep'in hasreti gün geçtikçe büyür. Zeynep de özlemini dindirmek için kendi yazdığı bu türküyü evinin bahçesinde söyleyip durur. Bu hâline, kocasının kötü ve sert muameleleri de eklenen genç kadın, hastalanır ve yataklara düşer. Hâlinin kötüleştiğini ve başka çaresi kalmadığını anlayan kocası, karısının köyüne gider ve ailesini getirir. Zeynep'i yatağında kendinden geçmiş hâlde bu türküyü söylerken gören annesi fenalık geçirir. Zeynep'in hasreti dinse de hastalığı iyileşmez ve ruhunu teslim eder. Bu türkü hâlen kına gecelerinde en çok söylenen türkülerin başında gelmektedir.

Yüksek yüksek tepelere ev kurmasınlar
Aşrı aşrı memlekete kız vermesinler
Annesinin bir tanesini hor görmesinler

Uçan da kuşlara mâlum olsun, ben annemi özledim
Hem annemi hem babamı, ben köyümü özledim

Babamın bir atı olsa binse de gelse
Annemin yelkeni olsa açsa da gelse
Kardeşlerim yollarımı bilse de gelse

Uçan da kuşlara mâlum olsun, ben annemi özledim
Hem annemi hem babamı, ben köyümü özledim

Hekimoğlu

Hekimoğlu İbrahim, Ordu'nun Fatsa ilçesinde yaşayan bir delikanlıdır. Burada, Gürcü Sefer Ağa'nın yanında çalışır ve onun kızına gönlünü kaptırır. Hekimoğlu İbrahim'in, kızla gizli görüşmeleri duyulunca kızın nişanlısı olan Seyyid Ağa ve adamları Hekimoğlu İbrahim'in peşine düşer. Bir çatışma yaşanır. Bu çatışmada İbrahim, Sefer Ağa'nın önemli bir adamını öldürür. Bu olaydan sonra "Hekimoğlu" olarak anılmaya başlar. Dağa çıkar ve kaçarak yaşamaya başlar. Hekimoğlu'nun dağa çıktığını duyan yöre köylüleri, kendisine kucak açarlar. Yoksul halkla dostluk kuran, zenginlerden alıp fakirlere veren Hekimoğlu'nun şöhreti daha da artar. Himayesine birçok kişi girer. Gürcü beyinin korkulu rüyası olur. Bir gün Hekimoğlu'nun yeğenleri pusuya düşürülür. Bunu haber alan Hekimoğlu, intikam almak için pusu kurulan yere gider ancak kendisi de bu oyunda kurban olur. Uğradığı saldırıda ağır yaralanır ve can verir.

Hekimoğlu derler benim aslıma
Aynalı martin yaptırırım kendi nefsim

Konaklar yaptırırım mermer direkli
Hekimoğlu geliyor aslan yürekli

Konaklar yaptırırım döşetemedim
Ünye Fatsa bir oldu baş edemedim

Pencereden baktım kırat geliyor
Kıratın üstünde paşa geliyor

İster vali gelsin isterse paşa
Gelme paşa gelme ben atmam boşa

Ünye Fatsa arası Ordu kuruldu
Hekimoğlu dediğin o da vuruldu

Hastane Önünde İncir Ağacı

Yozgat'ın Akdağmadeni ilçesinden, komşu kızı ile beşik kertmesi olan bir genç vardır. Bu genç, askerde verem hastalığına yakalanır. Hava değişimi izni ile Yozgat'a gelir. Kız tarafı, gencin hastalığını öğrenir. Genç ile ne kendileri görüşür ne de kızlarını görüştürürler. Genç, mum gibi erimeye başlar. Gencin ailesi çok üzgündür. Kız tarafına yalvarır yakarır. "Hiç değilse uzaktan olsun birbirlerini görsünler..." diye adamlar gönderirler ama nafile! Olmaz! Kız tarafı şart koşar: "Tedavi olsun bakalım." der. Genç, o gece hastaneye yatmak, tedavi olmak için İstanbul'a doğru yola çıkar. O zamanlarda "ince hastalık" diye bilinen verem, çaresiz bir hastalıktır. Genç, uzun süre hastanede yatar. Hastalığı günden güne iyice ağırlaşır. Gönlünde nişanlısı, anası, ailesi dolaşır. Gözü hastane bahçesindeki incir ağacına takılarak, zor güç titreyen elleriyle bu türküyü yazar. Bir ay geçmeden de vefat eder. Bu beyitler de yastığının altından çıkar.

Hastane önünde incir ağacı
Doktor bulamadı bana ilacı
Baştabip geliyor zehirden acı

Garip kaldım yüreğime dert oldu
Ellerin vatani bana yurt oldu

Mezarımı kazın bayıra düze
Yönünü çevirin sıladan yüze
Benden selam söylen sevdiğimize

Başını koysun karalar bağlasın
Gurbet elde kaldım diye ağlasın

Gesi Bağları

Mustafa, Kayseri'nin Gesi ilçesinde yaşayan yoksul bir ailenin oğludur. Her yıl olduğu gibi bu yıl da İstanbul'a gidecek, yazın çalışıp kazanacak ve kışın ailesiyle yiyecektir. İstanbul'a varır, bir bina inşaatında işe başlar. Becerikliliği ve çalışkanlığıyla inşaat sahibinin dikkatini çeker. Aylar sonra inşaat sahibi, evlenmesi için annesiyle yaşayan Leyla'yı Mustafa'ya önerir. Leyla, annesi ve beş kardeşiyle yaşayan yoksul bir ailenin güzeller güzeli kızıdır. Mustafa'yla tanıştıktan sonra Leyla, Mustafa'nın memleketi Kayseri'ye gitmeyi kabul eder. Aradan zaman geçer. Mustafa ve Leyla, Gesi'de bulunan Mustafa'nın ailesinin yanına yerleşirler. Ancak Leyla İstanbul'dan sonra buraya alışamaz. Mustafa'nın kız kardeşleri ve anası Leyla'yı bir türlü sevemez ve Leyla'ya çok kötü davranırlar. Bunu fark eden Mustafa ise Leyla'ya; "Sabret, birkaç mevsim sonra İstanbul'a gideceğim ve iş bulacağım. Sonra bir ev bulunca seni yanıma alacağım ve İstanbul'da yaşayacağız." der. Zaman geçer, Mustafa İstanbul'a gider, Leyla da başlar beklemeye. Ama Mustafa'dan bir türlü güzel haber gelmez. Mustafa'nın annesi ve kardeşleri sürekli Leyla'ya baskı yapar. Bir süre sonra Leyla, Mustafa'dan müjde beklerken, İstanbul'daki annesinin de ölüm haberini alınca yıkılır ve bu türkünün sözlerinin de geçtiği ağıtı yakar.

Gesi bağlarında dolanıyorum
Yitirdim yârimi aranıyorum
Bir çift selamına güveniyorum

Gel otur yanıma hâllerimi söyleyeyim
Hâlimden bilmiyor ben o yâri n'eyleyeyim

Gesi bağlarında üç top gülüm var
Hey Allah'tan korkmaz sana bana ölüm var
Ölüm varsa şu dünyada zulüm var

Atma anam atma şu dağların ardına
Kimseler yanmasın anam yansın derdime

İLKBAHAR YALNIZLIĞINDA

*Uzun bir yol var önümde,
Sessiz sedasız gölgemle beraber
Sağda çiçekler, böcekler uçuyor
Solumdaysa kuşlar ki en sevimli hayvanlar*

*Havada güneş, ısıtıyor her şeyi
Ağaçlarda meyveler, salkım salkım
Çiçekler açmış, mis gibi kokularla
Yoluma devam ediyorum yalnızlığımla.*

Gül Kadın Zengin

10-E

SONU OLMAYAN AŞK

*Bir aşk vardı bu hikâyede
Sonsuza uzanan sevgiyle
Seninle başladı, seninle bitecek
Sensiz/olmayan günlerde*

*Gözlerine bakınca kayboluyordum,
Gözlerinin ormanında
Hep sen kurtardın beni
Sonu olmayan aşkınla...*

Fatma Demir

10-E

Dilber Doğan

11-C

SABIR

-Men sabera zafera.-
"Sabreden, zafere erer."

*"Sabır, kurtuluşun anahtarıdır. Sabır, sırat gibi insanı cennete ulaştırır."
(Mevlânâ, Mesnevî, II/3176-3177)*

Sabır, insanların sahip olması gereken en önemli ve en değerli özelliklerden biridir. Hayat denilen yolculuk; birçok zorlukla sürekli mücadele etmek demektir. Sabır da bu mücadelede kaybetmemek için insanın en önemli dayanağıdır.

İnsan bazen başına gelen musibetlerden öyle daralır ki içinde bulunduğu bu durumdan asla kurtulamayacağını zanneder. İşte bu gibi durumlardaki en büyük gücümüzdür sabır.

"Sabır aydınlıktır. " buyurmuştur Sevgili Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*. [Tirmizi, Deavat, 86 (Hadis No.3517)] Sabır öyle bir aydınlık ve ferahlıktır ki zorluklar sabırla kalkar ve sabırla esenliğe kavuşur insan, üzüntülerin ağırlığından sabırla kurtulur.

İnsanoğlu hedeflediği güzel sonuçlara ancak sabırla ulaşır. Sabredenler başarır, sabredenler kaybetmezler. Bu yüzden zafer de sabırla elde edilir.

Sabır; aynı zamanda bir yiğitlik, mertlik, yüreklilik göstergesidir. Sabır; her kötülüğe katlanmak, her zillete boyun eğmek, pislikler içine düşüp de her ne pahasına olursa olsun kötülüğü kabullenmek demek değildir asla. Zor da olsa direnç göstererek güçlüklerin üstesinden gelebilmektir. Birçok erdem de sabır sayesinde kazanılır.

Allahu Teâlâ, sabır hazinesini sabrı isteyenlere verir. Peygamber Efendimiz *sallallah aleyhi ve sellem* şöyle buyurmuş: "Bir kimse sabretmek isterse Allah ona sabır verir. Hiçbir kimseye sabırdan daha hayırlı ve daha geniş bir ihsanda bulunulmamıştır." [Müslim, Zekat 124 (Hadis No: 1053)]

Şair Erdem Bayazıt ne güzel söylemiş:

*"Dünyanın kalbini dinle, geliyor adım adım
Dallar meyveye dursun, toprak tohuma dursun
İnsan barışa dursun, selâma dursun zaman
Sabır savaş zafer. Adım: Müslüman"*

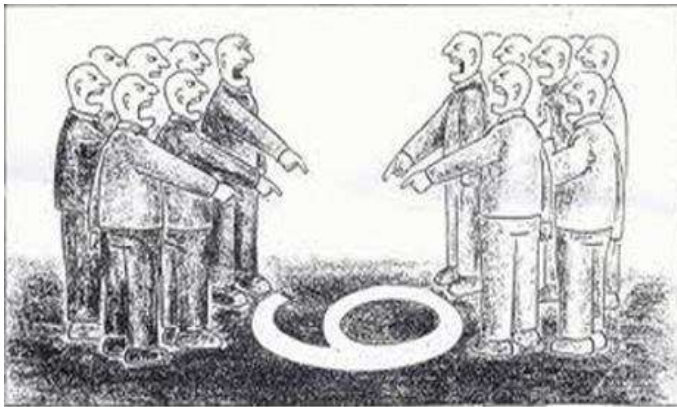
KRİTİK-ANALİTİK DÜŞÜNME

Kritik ve analitik düşünme;
Zihinsel işlevlerin kullanıldığı bilişsel bir aktivitedir. Dikkat, hafıza, muhakeme, algılama ve çıkarsama yapma gibi bir dizi zihinsel sürecin eşgüdüm içinde etkileştiği bir süreçler bütünüdür.

DÜŞÜNDÜREN RESİMLER

(Düşüncesi bozulanın dili de bozulur,
Dili bozulanın düşüncesi de bozulur.)

(Gerçek, bulunduğumuz yerden gördüğümüz mü?)
Dünyaya nereden bakıyoruz?
Köyümüzden mi, ilçemizden mi,
ilimizden mi, ülkemizden mi,
uzaydan mı?
Gördüklerimiz, nereden baktığımıza göre değişir.

(İstediklerimizin ya da ihtiyaç sandıklarımızın elimizin altında olması "özgür olduğumuz" anlamına gelmez. Özgürlük; dış etkenlerden bağımsız olduğumuz kadar, iç etkenlerden de bağımsız olmayı gerektirir.)

(Rahatsız eden gerçeklerimizle yüzleşmeden, onları mutlu eden gerçeklere dönüştüremeyiz.)

DÜŞÜNDÜREN RESİMLER

Kritik ve analitik düşünme;
günlük yaşantımızdaki olağan, sıradan, istemsiz, sistemsiz düşünmeden farklı;
bilinçli, ilmi, hür düşünmedir.

(Kritik ve analitik düşünen insan, "sonrası"nı hep hesap ederek hareket eder. Kendi zararına olacak olanı yapmaz.)

(Empati: "Ya ben bu durumda olsaydım?"
Yardımseverlik: "İyiliklerim bir gün karşıma çıkacaksa aslında ben kendime yardım ediyorum.")

(Gerçekte olanlarla bize sunulanlar birbirinden tamamen farklı olabilir. Kritik-analitik düşünenler sadece resmi çizeni değil; çizdireni ve arka planda olup bitenleri görmeye çalışır.)

(Sağlıklı düşünme engellerinden birisi de öfkedir, öğretimle iletilen bir duygudur.)

"Düşündüren Resimler"

Kritik-Analitik Düşünme Platformu
sitesinden yararlanılarak hazırlanmıştır.

<http://www.kritikanalitik.global/>
<http://www.kritikanalitik.global/resimler>

KİTAP OKUMA YILDIZLARI

"Kitap okumayan bir kimsenin okuma yazma bilmeyene karşı bir üstünlüğü yoktur."

M. Twain

"Otuz yaşına gelinceye kadar kitapları sevmeyenler, sonraları da onları anlayacak kadar sevmeyecektir."

Clarendon

"Beş yıl sonra, yaşarsanız, iki şey dışında bugünküyle aynı olacaksınız: Tanıştığınız insanlar ve okuduğunuz kitaplar."

Charles T. Jones

Okulumuzda her ay, en çok kitap okuyan öğrenciler belirlenerek ödüllendirilmektedir. Ayrıca "Kitap Okuma Yıldızları" panosunda çokça kitap okuyan öğrencilerimizin isimlerine yer verilmektedir.

Panonun hazırlanmasında emeği geçen Türk Dili Edebiyatı Öğretmenimiz Bilgiye Öz'e ve 12-D sınıfı öğrencilerine teşekkür ederiz.

KAPI

Anahtarsız kapı olmaz, derler.

Fakat hayat tam da öyledir:

Kapı olur,

Anahtar olmaz.

Aşk olur,

Karşılığı olmaz.

Hayatın tuhaf yolları vardır,

Pusula bile bulmaz.

Sevginin âhı vardır,

Kalbi olmaz.

Bazen de temenni ederiz:

“Keşke yaşadıklarımız rüya olsa,

Rüyalarımızsa gerçek olsa.”

Hayat,

Yazılışı da okunuşu da farklı diller gibi.

Bir türlü birbirini tutmayan,

Garip benzerlikler içinde hayat...

MEVLÂNÂ CELÂLEDDİN-İ RÛMÎ

(1207-1273)

1 207 yılında bugün Afganistan sınırları içerisinde yer alan Horasan yöresinde, Belh şehrinde doğmuştur. Mevlâna'nın babası Sultânü'l-Ulemâ "Âlimler Sultanı" unvanını almış olan Bahaeddin Veled'dir.

Sultânü'l-Ulemâ Bahaeddin Veled, yaklaşmakta olan Moğol istilası nedeniyle ailesiyle birlikte Belh'ten ayrılmak zorunda kalmıştır. Hac dönüş yolunda

Bu yıllarda Konya, Anadolu Selçuklu Devletinin başşehri idi. Selçuklu Devleti en parlak devrini yaşıyordu ve devletin hükümdarı Alâeddin Keykubad idi. Alâeddin Keykubad, Sultânü'l-Ulemâ Bahaeddin Veled'i Karaman'dan Konya'ya davet etti ve Konya'ya yerleşmesini istedi.

Bahaeddin Veled, sultanın davetini kabul etti ve Konya'ya 1228 yılında ailesi ve dostları ile Konya'ya geldi. Vefa ettiği 1231 yılına kadar Konya'da kaldı.

Sultânü'l-Ulemâ ölünce talebeleri ve müridleri bu defa Mevlâna'nın çevresinde toplandılar.

Hz. Mevlânâ, 1244 yılında Şems-i Tebrîzî Hazretleri ile karşılaştı. Hz. Mevlânâ, Şems'te "mutlak kemâlin varlığını", onun cemâlinde de

Mevlânâ, "Efendimiz" demektir. Mevlânâ Celâleddin hazretlerine duyulan sevgi ve muhabbeti gösterir.

Şam'da Muhyiddin İbn-i Arabî ile görüşürler. Kafiledelikler oradan ayrılırken İbn-i Arabî, babasının ardından yürüyen Mevlâna'ya bakarak; "Sübhanelle! Bir okyanus bir denizin arkasından gidiyor!"

der. Nişâbur'dan Bağdat'a, Hicaz'a; hac farızasını yerine getirdikten sonra dönüşte Şam'a; sonra Malatya, Erzincan, Sivas, Kayseri, Niğde yolu ile Lârende'ye (Karaman) geldi. Karaman'da yaptırılan medreseye yerleşti.

Mevlâna 1225 yılında Şerefeddin Lala'nın kızı Gevher Hatun ile Karaman'da evlendi. Sultan Veled ve Alâeddin Çelebi adında iki oğlu oldu.

"Tanrı nurlarını" görmüştü. Ancak beraberlikleri uzun sürmedi. Şems Hazretleri, aniden ortadan kayboldu.

Hz. Mevlânâ, Şems'in ölümünden sonra uzun yıllar inzivaya çekildi. Daha sonraki yıllarda Selâhaddin Zerkûbî ve Hüsameddin Çelebi, Hz. Mevlânâ ile hemdem oldular. Manevî yolculuğu, "Hamdım, piştım, yandım." sözleri ile özetleyen Hz. Mevlânâ, 17 Aralık 1273'te Hakk'a yürüdü.

Mevlânâ'nın Künyesi

Mevlânâ

"Efendimiz" anlamına gelen bir unvandır. Celâleddin Rûmî hazretlerini yüceltmek amacıyla söylenmiştir.

Celâleddin

Daha çok "Mevlânâ" olarak zikredilen, asıl adı Muhammed olan Mevlânâ hazretlerinin lakabı Celâleddin'dir.

Rûmî

Mevlânâ hazretleri hayatının bir kısmını o zamanlar "Rum Diyarı" olarak anılan Anadolu'da geçirdiği için kendisine Rûmî (Anadolulu) denmiştir.

Mesnevî'nin Yazılışı

Hazret-i Mevlana'ya büyük sevgiyle bağlı sırdaşı Çelebi Hüsameddin, tasavvufu dervişlere anlatacak bir eser ortaya çıkarmasını tavsiye etti. Hazret-i Mevlana da Mesnevî'nin ilk 18 beytinin yazılı olduğu kağıdını sarığından çıkarıp Çelebi'ye uzattı. Hazret-i Mevlana, ömrünün son 10-15 yıllık devresinde Mesnevî'yi ortaya çıkardı.

Kâatibi Hüsameddin Çelebi'nin söylediğine göre, Mevlâna, Mesnevi beyitlerini Konya'da gezerken, otururken, yürürken, hatta

semâ ederken söyleyiverirmiş. Çelebi Hüsameddin de yazarmış.

Mesnevi klasik doğu edebiyatında, bir şiir tarzının adıdır. Uzun sürecek konular veya hikayeler şiir yoluyla anlatılmak istendiğinde, kafiye kolaylığı nedeniyle mesnevi türü tercih edilirdi.

Mesnevi her ne kadar klasik doğu şiirinin bir türü ise de, "Mesnevi" denildiği zaman akla "Mevlâna'nın Mesnevi'si" gelmektedir.

Mevlânâ'dan Beyitler

*Yaydan fırlayan ok gibidir ağızdan çıkınca bir söz. Ve hiç geri dönmüş değildir atıldıktan sonra bir ok. (Mesnevi 1/1724)

*Dünya malı, zayıf kuşların tuzağıdır; âhiret mülkü ise yüce kuşların tuzağı! (Mesnevi 4/647)

*Benlik (kibir), insanı adamakıllı sarhoş eder; aklını başından alır, utancını da gönlünden. (Mesnevi 5/1920)

*Yalnız kalmak istemiyorsan gideceğin yerde eğer; iyilikten, güzellikten, doğruluktan dostlar, arkadaşlar edin kendine şimdiden. (Divan-ı Kebir'den)

*Birer birer çekip alıyor ölüm bizi; dehşetiyle sarartıp solduruyor benzimizi... Ölüm ki yolda durmuş bekliyor, insan ki hâlâ gezip tozma sevdasında... (Divan-ı Kebir'den)

*Neden her istediğimizi yapsın, neden?! Kendini beğenmiş egomuzun kölesi midir felek?!.. (Rubailerden)

Sema

Mevlevîlik deyince ilk akla gelen semâ, sözlükte "işitmek" manasındadır. Terim olarak, mûsikî nağmelerin dinlerken vecde gelip hareket etmek, kendinden geçip dönmektir. Hz. Mevlânâ zamanında belli bir nizama bağlı kalmaksızın dini ve tasavvufi bir coşkunluk vesilesiyle icra edilen sema, sembolik olarak, kâinatın oluşumunu, insanın âlemde dirilişini, Yüce Yaratıcı'ya olan aşk ile harekete geçişini ve kulluğunu idrak edip "İnsan-ı Kâmil'e doğru yönelişini ifade eder.

MESNEVÎ'DEN BİR HİKÂYE

FİL YAVRUSU AVLAYANLAR

Hindistanlı, akıllı ve bilgili bir kişi vardı. Bir gün uzak bir diyardan gelen aç ve perişan kimselere rastladı, onlara acıyıp nasihat etti:

“Biliyorum, zor günler yaşamışsınız. Çektiğiniz açlık, yüzünüzden anlaşılıyor. Fakat beni çok iyi dinleyiniz. Bundan sonra gideceğiniz yollarda filler var. Onların son derece semiz ve güçsüz olan fil yavruları da olur. İhtiyaç durumunda bu yavruları avlamak istersiniz. Bu size çok kolay ve cazip gelir. Fakat unutmayın ki anneleri pusuda onları beklemektedir. Yavrusu kaybolunca kilometrelerce yol yürüyerek yavrusunu arar ve durmadan ağlayıp inler. Yavrularına çok düşkündür filler. Sakın ola ki fil yavrularım avlayıp yemeyin, açlıktan ölseniz de bunu yapmayın! Çünkü nereye giderseniz gidin ana fil, yavrusunun kokusunu takip ederek sizi bulur.” dedi.

Sonra şöyle devam etti:

“Eğer bu öğüdümü tutarsanız başınızı belâdan kurtarmış olursunuz. Otlara, yapraklara, yabani meyvelere razı olun da sakın nefsinize uyup fil yavrularına tahmah etmeyin, onları avlamayın!”

Bu yolcular yollarına devam ederlerken, yiyecekleri bitti, çaresiz kaldılar. Açlıkları, her an artıyor, dayanılmaz hâle geliyordu. Tam bu sırada, yeni doğmuş semiz, küçücük, iştah açıcı bir fil yavrusu gördüler. Adeta aç kurtlar gibi, fil yavrusunun başına üşüşerek onu kesip yemek istediler.

Onlardan biri kendilerine söylenenleri hatırlattı. Fakat kimseye dinletemedi, açlık başlarına vurmuştu.

Arkadaşları fil yavrusunu kestikten sonra güzelce pişirip yediler. Ona da ikram edip:

“Bırak bu boş sözleri de gel karnını doyur, bak ne kadar nefis et!” dediler.

Bütün bu ısrarlara rağmen o akıllı kişi fil yavrusunun etinden yemedi. Karınlarını fil yavrusunun etiyle tıka basa doyuranlar, biraz sonra yatıp derin bir uykuya daldılar.

Bu etten yemeyen kişi ise açlıktan uyuyamadı, dolaşıp duruyordu.

Aradan bir müddet geçtikten sonra kızgın bir fil çıkageldi. Önce o uyanık adamın yanına gelip korkudan titreyen, ecel terleri döken adamın ağzını üç kere kokladı, yavrusunun kokusunu alamadı. Adamın etrafından birkaç kere kızgın kızgın dolaşıp durduktan sonra ona dokunmadan çekip gitti. Uyuyanların yanına varıp ağızlarını kokladı. Kimden yavrusunun etinin kokusunu aldıysa onu havaya kaldırarak yere vurup parçaladı.

(Mesnevî, c. III, beyit: 69 vd.)

KISSADAN HİSSE

Bu hikâyeye, Hz. Mevlânâ'nın bizzat kendisi birtakım yorumlar getirmiştir. Şöyle ki:

Mevlânâ hazretleri; fil yavrusu yemeyi gıybet etmeye, yani birisinin aleyhinde arkasından konuşmaya benzetir. Kur'an-ı Kerim'de Hucurat sûresinin 12. âyetinde gıybet etmek, ölü kardeşinin etini yemeye benzetilir. İnsanları dedikodu ve koğuculuktan sakındırmak için böyle tiksindirici bir örnek verilir.

Devam eden beyitte "Gıybetten sakının, çünkü sizin ağızınızı koklayacak olan Allah'tır!" denir. Gizli açık her şeyi bilen yüce Allah elbette ki dedikodu, laf taşıma, gıybet etme gibi kötü davranışları da bilir ve ona göre karşılık verir.

Âhiret âleminde bu dünyadaki gibi içini gizlemek mümkün olmaz. Buradayken gıybet eden kimsenin o âlemde ağızını değiştirip düzgün hâle getirmesi mümkün değildir. Orada, yaptıklarıyla baş başa kalacaktır. "Bütün gizliliklerin ortaya çıkacağı o günde, hiçbir yardım almayacaktır." (Târık, 86/9)

Mesnevî'de geçen bu hikâyede, gıybet ederek insanların etini yemiş olma durumu; anne filin, yavrusunu yiyen insanların ağızlarını koklayarak anlamasına benzetilir. Tıpkı bunun gibi gıybet edenlerin ahirette de ağızlarından belli olacağı ifade edilir.

Hikâyenin devamında başka bir benzetme yapılır. Burada koku öne çıkar. Anne, fil ağız kokularından kötü insanları tanımıştı. Mevlâna der ki:

"Kibir, hırs ve şehvet kokusu; soğan yiyen insanın ağzından hissedilen kokuya benzer. Soğan sarımsak yiyen biri her ne kadar 'Ben onları yemedim.' diye yemin de etse, konuşurken yanındakiler onun kokusunu duyarlar. Bunun gibi kibirli ve aşırı ihtiraslı olan biri de, diliyle 'Bende bunlar yoktur.' dese de, hâli ve tavırla onu göstermekten geri kalmaz."

Kötü huyların mânevî kokusu sebebiyle duâlar reddedilir, kabul görmez. Dua, Allah'tan bir istekte bulunmaktır. Bu sırada ne kadar süslü laflar da söylene, söyleyenin içi ve kalbi düzgün değilse, kötü huylarla doluyorsa, o dua kabul görmez. Bir âyette "Onlar içlerinde olmayanı dilleriyle söylerler." buyrulur (Fetih, 48/11).

*Bu sayfa, Prof. Dr. Mehmet Demirci'nin "Fil ve Yavrusu" başlıklı yazısından alıntı yapılarak hazırlanmıştır.

Nazife Tekeli

Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni

GÖÇ

Sessiz, elli altmış haneli bir köydü. Bu sene içinde çok fazla göç vermiş, toprak artık insanın karnını doyurmaz olmuş, gözler şehre çevrilmişti.

Köyün çıkışındaki son evde oturan anne, baba ve üç çocuklu aile de göç kararı almıştı. Baba bir iki haftadır şehre gidip gelmiş, orada amcaoğlunun küçük demirci dükkânında çalışma kararı almış ve büyük şehrin küçük bir mahallesinde iki odalı bir ev kiralamıştı. Bu haber iki gün önce evde duyulduğunda anne memnun olmuş, çocuklar heyecanlanmıştı. Annenin ilk işi haberi sabah komşularına duyurmak olmuştu. Bazıları onun adına sevinmiş; burarlarda artık karın doyurmanın zor olduğunu; giderse çocuklarının da kendilerinin de kurtulacağını söylemişlerdi. Bazıları da öyle hemen sevinmemesini, buraları çok özleyeceğini, bu köyün bereketli toprağının herkesin karnını doyuracağını; suratlarını asarak, onun sevincine ortak olmayarak söylemişlerdi.

Toprakları yoktu, dolayısıyla onları bu köye bağlayacak bir şeyleri de... Dokuz koyunlarını ve tek ineklerini satıp bir kamyon kiralayıp eşyaları yerleştirmeye başladılar. Komşular gelip gidiyor, son vedalar ediliyordu. Çocuklardan en büyüğü yedi; ortanca dört yaşındaydı; küçük, birine yeni basmıştı. Baba şoförün yanına oturmuş, anne ve çocuklar tam dolmayan kamyonunda rahat buldukları eşyaların üzerine yerleşmişlerdi. Uzun bir yol vardı önlerinde. Herkesin yerleştiği anlaşılınca kamyon çalıştırıldı ve gözyaşlarıyla köyden ayrıldılar.

Çocuklar köyden ilk defa çıkıyor, dikkatle etrafı izliyorlardı. Her yer birbirine benziyordu.

Neredeyse bir saattir yoldalardı, daha dört saat gideceklerini anneleri söylemişti. Oturuyorlar, konuşuyorlar, etrafı izliyorlardı. Bir süre sonra sıkıldılar, bir yaşındaki çoktan uykuya dalmıştı. Dört yaşındaki de dalmak üzereydi. Şimdi ayakta sadece yedi yaşındaki ve annesi kalmıştı. Yedi yaşındaki etrafı izliyor; mutlaka bu tarlalardan, yollardan sonra farklı bir şey göreceğini seziyordu. Böyle bir saat daha gittiler. Etraf yavaş yavaş değişiyordu. İleriden parıltılar geliyordu.

Yaklaştılar, yaklaştılar... Hiç bu kadar büyük su birikintisi görmemişti. Kıvrılarak uzuyor, ne başı ne sonu görünüyordu. Sonra kamyon, suyun üzerine kurulmuş büyük beton ayaklı, yüksekçe bir yoldan geçmeye başladı.

---

*"Köy, yavaş yavaş küçülüyor, evler belirsizleşiyordu...
Her yer birbirine benziyordu."*

Heyecanlandı çocuk, hiç bitmesin istedi bu beton ayaklı yol. Hep altından sular akan yollardan geçmek istedi; yine asfalt yola çıktı kamyon. O, hep arkadaki büyük suya bakıyordu. Onların köyünde hiç böylesi yoktu. Birden toprakta yaptığı, uzun çukurlarda akan su ve onun üzerine yerleştirdiği çubuklar geldi aklına. Onların üzerinden geçen karıncaları hatırladı, gülümsedi. Birden köyü özledi. Büyük su birikintisi görünmüyordu artık. Suratını asıp annesinin yanına oturdu. Annesi onun bu hâlini görüp ne olduğunu sorduğunda omuzlarını silkti sadece, cevap vermedi.

Annesinin dizine başını koyup gözlerini göğe dikti. Köyü, arkadaşlarını, köpeğini, kuzusunu, karıncaları düşündü. Kardeşlerine baktı, gözlerini kapayıp uykuya daldı.

CENGİZ DAĞCI

(1919-2011)

1919'da Kırım'da Yalta'nın Gurzuf kasabasında doğdu. Stalin döneminde uygulamaya konulan kolhozlaştırma siyaseti, aile hayatlarında büyük sarsıntı ve acılara yol açtı.

Ailesine ait toprakları elinden alınan babası, 1931 yılı kışında hiçbir gerekçe gösterilmeden üç ay tutuklandı.

Serbest kalınca köyüne dönmeyip Akmesicid'de bir barınağa yerleşerek öğrenimini sürdürmesi için oğlu Cengiz'i daha sonra da bütün aileyi yanına aldı.

Cengiz Dağcı, burada ortaokulu bitirip Pedagoji Enstitüsü'nün Tarih bölümüne kaydoldu (1937).

*Kolhozlaştırma:
Köylülerin kitleler
hâlinde zorla
devletin tarım
işletmelerine
yerleştirililerek
çalıştırılması ve
köylülerin
mallarına el
konulmasıdır.*

İkinci Dünya Savaşı başlayınca 1940 yılında askere alındı. Ertesi yıl Rus ordusu saflarında savaşırken Almanlara esir düştü ve Ukrayna'daki Kirovograd esir kampına götürüldü. Sayıları 30.000'i bulan esirlerle beraber çok ağır şartlar altında Uman kampına nakledildi. 1942'de Almanların Rus

olmayan unsurlardan oluşturdukları lejyonlardan Türkistan lejyonuna katılmak üzere Varşova'ya götürüldü, burada subay yapıldı.

olmayan unsurlardan oluşturdukları lejyonlardan Türkistan lejyonuna katılmak üzere Varşova'ya götürüldü, burada subay yapıldı.

Cengiz Dağcı, Amerikan askerleri tarafından yerleştirildikleri Avusturya'daki Landeck kampında Regina'yla evlendi (1945). Daha sonra İtalya'daki Barletta kampına, ardından İskoçya'nın Edinburg şehri yakınındaki eski ordu barakalarına gittiler.

1947'de Londra'ya yerleşti. Üç ay sonra da eşini ve yeni doğan kızını yanına aldı. Londra lokantalarında bulaşıkçılık, garsonluk gibi işler yaptıktan sonra eşiyile beraber bir lokanta açtı. 1974'te Londra'da Southfields'e yerleşti.

"Türkçe bana anamın konuştuğu dildir." diyen Cengiz Dağcı'nın Türkiye Türkçesindeki ilk kitabı 1956 yılında yayınlanan Korkunç Yıllar romanıdır."

1998'de elli üç yıllık hayat arkadaşı Regina'yı kaybetti. Bu ölüm onu çok etkiledi. Eşinin ardından günlükler hâlinde kaleme aldığı duygularını, *Regina* adlı kitabında bir araya getirdi.

Cengiz Dağcı, eserlerini Türkiye Türkçesi'yle yazmaya karar vermiştir. 1946'da Kırım Tatar Türkçesi'yle yazdığı *Sadık Turan'ın Hatıraları* eserini Türkiye Türkçesi'yle yeniden kaleme almıştır.

Cengiz Dağcı 2 Ekim 2011'de Southfields'te vefat etti. Türk Dışişleri'nin girişimi katılımıyla kalabalık bir topluluk tarafından Kırım'da çocukluğunun geçtiği Kızıltaş köyünde defnedildi.

Eser, Ziya Osman Saba tarafından bazı ifadeleri düzeltilerek *Korkunç Yıllar* adıyla basılmış (1956), böylece asıl tanınacağı roman dalında art arda eserler vermeye başlamıştır.

"Cengiz Dağcı'nın Korkunç Yıllar romanı, 2014 yılında 'Kırımlı' ismi ile beyazperdeye uyarlanmıştır."

Cengiz Dağcı, romanlarında XX. yüzyılda Kırım Türkleri'nin Sovyet zulmü altındaki hayatını anlatır. Bu eserlerde bir bunalım ortamında insanın kendini arayışı, zulme başkaldırma haysiyeti gibi evrensel boyutlar hissedilmektedir. Onun şahsına ve yaşayışına dair yazdıklarında âdeta Kırım Türklüğünün macerası temsil edilir.

*Bu sayfada TDV Diyanet İslam Ansiklopedisi'nin Cengiz Dağcı maddesinden yararlanılmıştır.

BARAN

Baran, Majid Majidi'nin yönettiği, özgün bir senaryoya dayanan, 2001 yılı yapımı bir İran filmidir.

Baran filminde yoksullukla ve hayatın zorluklarıyla mücadele eden insanlar konu ediliyor. İran'ın bir dönem yaşadığı mülteci sorunu, 1980'lerin sonunda SSCB'nin Afganistan'ı işgali ve Taliban zulmü vurgulanarak başlıyor film.

Kahramanımız Latif aşağı yukarı on yedi yaşında bir delikanlıdır. İnşaatta çalışmakta, oradaki işçilerinin açlığını, ayak işlerini yapmaktadır. Sevimsiz şakalarından ve hırçın tavırlarından, çevresindekilerin tüm uyarılara rağmen vazgeçmez. Özellikle onu "adam etmeye" uğraşan ustabaşı Memar bu durumdan çok şikâyetçidir.

Kaçak çalıştırılan Afgan işçilerden Necef'in iş kazası sonucu ayağı kırması ve Memar'ın ona yardım etmek için Necef'in küçük çocuğu Rahmet'i geçici olarak işi almasıyla olaylar başlar. Rahmet o kadar küçük ve çelimsizdir ki inşaat işleri altında ezilir. Latif'in işinin Rahmet'e verilmesiyle Latif tarafından Rahmet'e tek taraflı savaş açılır. İşini geri almak için Rahmet'e her türlü kötülüğü yapar. Saldırılarına devam eden Latif, Rahmet'in büyük sırrını öğrenir. Bu, Latif'in geri dönülemez değişimini başlatır.

Filmde aşkın her safhası öyle güzel anlatılmış ve sosyal sorunlar o kadar iyi yerleştirilmiş ki duygusallık ve gerçeklik iç içedir. Bu da filmin en başarılı yönlerinden biridir. İlginç olansa aşk anlatılırken, aşka dair tek bir kelimenin bile kullanılmamış olması ve aşkın zirve hâlinde sunulmasıdır: İlk ayrılıktaki karlar, güvercin, bir saç tokası, sevgiliyi arayıştaki yollar, derede

akıp giden yemin, ayrılık günü havuz kenarındaki çaresizlik, uçuşan perde, küçücük bir objenin filmin merkezine yerleşmesi, sevgilin ayak izi ve yağmur...

Hümeyra Yağmur İşcan

10-E

KÖY HİSLERİM

Evvel zamandan bir köy...

*Köyde, yıllar öncesinden, eski bir cami,
Camiyle yaşıt dostlar, dostluklar...*

*Sakin bir günle birlikte
Geçmişten gelen/kalan bir hüzün hâkim
Güzel geliyordu bana her şey;
Havanın güzelliği ile beraber;
Suyun sesi,
Köyün sessizliği...*

*“Hatırada kalan şey değişmez zamanla”
Ahmet Muhip söylemiş.
Yaşanmış güzel geçmiş zamanlar,
Hayatı da güzelleştirir, daima....*

*Fotoğraf gibi değildir hatıralar,
Canlıdır, canlanır hep
Sessiz hatıraların yâdıyla
Devam eder hayat,
Zamanla...*

TERİMLER

Sekülerizm
Toplumda ahiretten ve diğer dinî, ruhanî meselelerden ziyade dünya hayatına odaklanması yönündeki harekettir. Türk Dil Kurumu sekülerizm kavramını “dinden bağımsız olan, dünyacılık” olarak tanımlamaktadır. İnsanın anlam boşluğunu dindışı kutsallıklarla doldurmaya çalışan bir dünya tasavvurudur. Latince “devir, nesil, mekân” gibi anlamlar taşıyan sekülerizm kavramı zamanla “dünya” manasında da kullanılmıştır. Sekülerleşme, dünyevileşme demektir.

Faşizm

Demokratik düzenin yerine aşırı bir ulusçuluk ve baskı düzeni kurmayı amaçlayan öğretilerdir. Bir başka ifadeyle faşizm, günümüzde, anti-demokratik ideoloji ve yönetim sistemlerinin tamamına verilen genel bir isimdir.

Postmodernizm

Postmodernizmdeki post eki “sonra” anlamına gelmekle birlikte modernizmden devam eden, ondan kaynaklanan ve onun sorunsallaştırılması ve aşılmaya çalışılması anlamlarına gelir. Postmodernizm, olumlu ya da olumsuz anlamda modernizmden farklılaşan, tüm siyasal ve maddi/toplumsal değişimleri, öte yandan düşünsel ve kuramsal ürünleri ve kültürel pratikleri kapsayan bir formülasyondur.

Hümanizm

İnsancılık. İnsan ululuğunu en yüce amaç ve olgunluk sayan öğretilerdir. İnsancılık, beşeriyetçilik, hümanizma olarak da adlandırılır. İnsanın her şeyin ölçüsü ve ölçütü katına yükseltilmesidir. Diğer bir ifadeyle insanın tanrılaştırılması sürecinin adıdır.

*Bu sayfada, zaman zaman adını duysak da anlamına tam olarak hâkim olmadığımız bazı terimler tanımlanmaya çalışılmıştır.

TÜRKÇESİ VARKEN...

Absürt	→ Saçma	Kompla	→ Tuzak
Adisyon	→ Hesap	Kongre	→ Kurultay
Agresif	→ Saldırgan	Konsantre	→ Yoğunlaşma
Amblem	→ Belirtke	Kriter	→ Ölçüt
Bariyer	→ Engel	Kronometre	→ Süreölçer
Baz	→ Temel	Kulvar	→ Şerit
Branş	→ Dal	Limit	→ Sınır
Dijital	→ Sayısal	Lojistik	→ Donanım
Dizayn	→ Tasarım	Mail	→ Posta
Ekstra	→ Fazladan	Misyon	→ Görev
Empati	→ Duygudaşlık	Performans	→ Başarım
Enformasyon	→ Danışma	Periyot	→ Dönem
Entegre	→ Tümüleşik	Perspektif	→ Bakış açısı
Fenomen	→ Görüngü	Plaket	→ Onurluk
Filtre	→ Süzek	Popülarite	→ Tutulma
Gala	→ Ön gösterim	Pozisyon	→ Durum
Garnitür	→ Yanlık	Prestij	→ Saygınlık
Global	→ Küresel	Profil	→ Görünüş
Hit	→ Gözde	Rölanti	→ Yavaşlatılmış
İdol	→ Put	Seans	→ Oturum
İtalik	→ Eğik	Sempati	→ Yakınlık
Jenerik	→ Tanıtımlık	Sezon	→ Mevsim
Kampüs	→ Yerleşke	Spesiyal	→ Özel
Kaos	→ Kargaşa	Sponsor	→ Destekleyici
Kariyer	→ Uzmanlaşma	Spontane	→ Kendiliğinden
Kartvizit	→ Tanıtma kartı	Şov	→ Gösteri
Kombine	→ Birleşik	Tiraj	→ Baskı sayısı
Kompleks	→ Karmaşık	Trend	→ Eğilim

HAT SANATI (HÜSN-İ HAT)

Arapça 'hatt' mastarından türeyen "yazı, çığır, yol" anlamlarına gelen hat kelimesi, terim olarak "Arap yazısını, estetik ölçülere bağlı kalıp güzel bir şekilde yazma sanatı" anlamında kullanılmıştır. Kaynaklarda genellikle "Cismanî aletlerle meydana getirilen ruhanî bir hendesedir." şeklinde tarif edilmiştir.

Batıda hüsn-i hat karşılığında *calligraphy* (kaligrafi) kelimesi kullanılmaktadır. Ansiklopediler kaligrafi sözcüğünü "Güzel yazma, genellikle estetik kurallara bağlı kalarak ölçülü yazma sanatı" şeklinde tanımlamıştır.

İlâhî Ente maksûdî ve rizâke matlûbî.
"Allah'ım! Benim maksadım Sen'in ve ben Sen'in rızanı istiyorum."

Büyük Türk hattatlarımızdan bazıları; Şeyh Hamdullah Efendi, Ahmed Karahisarî, Hafız Osman, Mustafa Rakım, Mahmud Celaeddin ve Yesarizade Mustafa İzzet Efendi'dir.

İnnâ lillâh ve innâ ileyhi râciûn.
"Biz şüphesiz her şeyimizle Allah'a aitiz ve sonunda yine O'na döneceğiz."
(2/Bakara, 156)

Önce Araplar tarafından kullanılan Arap yazısıyla anılan hat, hicretten birkaç asır sonra İslam ümmetinin ortak değeri haline gelmiş ve İslam hattı vasfını kazanmıştır.

Şeyh Hamdullah (ö.1520) devrinde sülüs ve nesih, Türk zevkine uygun geldiği için süratle yayıldı ve Mushaf yazımında sadece nesih hattı kullanılmaya başlandı.

İstanbul, Türkler tarafından fethedildikten sonra hat sanatının ölümsüz merkezi olmuştur. Bu gerçeği, şu söz özetler: "Kur'an-ı Kerim Hicaz'da nazil oldu, Mısır'da okundu, İstanbul'da yazıldı."

Bütün İslam âlemi hat sanatını öğrenebilmek için İstanbul'a koşmuştur.

Rabbenâ âmennâ fağfirlenâ ve'rhamnâ ve ente hayru'r rahimîn.
"Ey Rabbimiz! Biz inandık, bizi bağışla, bize merhamet et. Sen merhamet edenlerin en hayırlısısın."

23/Müminûn, 109

EBRU SANATI

Ebru; yoğunlaştırılmış sıvı üzerine renklerin sınırsız değişimlerle birbirleriyle kucaklaşması, kaynaşması, dans etmesidir.

Ebru sanatını yüzyıllar boyu gizemli kılan, sanatçıyı ebru teknesinin başında dünyanın bütün gizlerini, kargaşalarını aşmaya iten; bu sanatın akıcı, daima dinamik, değişken, kendini aşan sonsuz teknikleri deneme fırsatı veren bir kağıt boyama sanatı olmasıdır.

Arapçada *ebr*, “bulut” demektir. Bu sanatta da su üzerinde buluta benzer şekiller oluştuğu için “bulutumsu, bulut gibi” manasına gelen *ebrî* kelimesi kullanılmıştır.

Ebru sanatında küllî irade ile cüzî iradenin yansımalarına şahit olunur.

Ebru; hat ile birlikte kitap sayfalarında, ciltlerde, yazı boşluklarında kullanılmakla birlikte günümüzde başlı başına bir sanat eseri olarak düşünülmemekte ve sergilenmektedir.

Tarihi en eski olan ebru kâğıdı 962. H.(1554) yılına ait bir Malik-i Deylemî yazısıdır. Yazı hafif ebru üzerine yazıldığı için yazı tarihinden ebru kağıdının tarihi öğrenilmiştir.

Ebru Sanatı batıda Türk Kâğıdı veya Türk Mermer Kâğıdı adını almıştır. Avrupalılar ebru kağıdına “mermer kâğıdı” demektedirler. Ebru kağıdının üstünde buluta benzeyen renk kümeleri meydana gelmektedir. Tarihimizde bilinen meşhur ebrucular, Hatib Mehmet Efendi, Şeyh Sadık Efendi, Hezarfen Edhem Efendi ve Necmeddin Okyay’dır.

*Hat Sanatı ve Ebru Sanatı sayfaları T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Türkiye Kültür Portalı sitesinden derlenerek hazırlanmıştır.

GÖRSEL SANATLAR

Sanatlar; farklı görmeyi, detaylardaki ahengi fark etmeyi, kendini gerçekleştirmeyi sağlayan unsurlardandır. Kulu Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi olarak biz okulumuzda bunu başarmaya çalışıyoruz. Okul koridorunda bilhassa 9. sınıflardan hangi öğrenciye sorarsanız sorun mutlaka bir resim üzerinde çalışıyordur. Bu sayfada, o resimlerden bazılarını yer vermek istedik.

Öğrencilerimizi sanatın güzellikleriyle buluşturan Görsel Sanatlar Öğretmenimiz Gönül Yavuz'a teşekkür ederiz.

EREN
AHMET
KARA

EREN AHMET KARA

MEHMET ZEKİ ÖLMEZ

GÖRSEL SANATLAR

NAZİLE
TAŞDEMİR

MUSTAFA
TANIK

EREN
AKBOĞA

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR

Okulumuzda Beden Eğitimi Öğretmenimiz Emrah HELVACI öncülüğünde spor alanında birçok başarı elde edilmiştir. Kulu Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi olarak Beden Eğitimi ve Spor alanındaki ilçe başarılarımıza yer vermek istedik:

*Erkek Futbol Takımı Birinciliği

*Erkek Voleybol Takımı Birinciliği

*Erkek Futsal Takımı İkinciliği

*Kız Voleybol Takımı Birinciliği

*Kız Masa Tenisi Birincisi Havva KAYHAN

*Kız Masa Tenisi İkincisi Kiraz YÜCEKÜK

*Erkek Masa Tenisi İkincisi Hasan ARSLAN

*Erkek Satranç Birincisi Şehmus ÇELEBİ

Nur Gezer

11-C

BABA SEVGİSİ

Kız çocukları en çok babalarına düşkün olurmuş.

Bir kızın hayatındaki en büyük nasibi bir babasının sağ olması. Onu her şeyden, herkesten koruyacak kadar koca yürekli bir babasının var olması.

Kaybetmeden değerini bilmeli insan babasının. Evin direği, reisi... O olmadığında ev yapraksız bir ağaç gibi anlamsız olur.

Sabah işine gidecek bir babayla birlikte kalkmak, hatta babanın seni uyandırması, ufacık bi' "Günaydın kı-zım." demesi bile o sabah mutlu kalkmak için fazlasıyla yeterlidir. Bir okul toplantısına insanın babasının gelmesi mesela, ne güzel bir duygudur. Seninle ilgilenmesi, sonra giderken bir ihtiyacın olup olmadığını sorması... Ne büyük güzellikler!

---

*"Baba,
sırtını yaslayacağın
bir dağdır ve kimi zaman
kaşları çatık olsa da
yüreği senin için atan
adamdır."*

Aslında ne kadar büyük olurlarsa olsunlar onların da ruhunda bir çocukluk vardır. Bunu da sadece seninle ilgilenirken ortaya çıkarırlar.

Baba, sırtını yaslayacağın bir dağdır ve kimi zaman kaşları çatık olsa da yüreği senin için atan adamdır. En büyük hayalidir kızının okuması ve sonra gön-lüne layık bir eş bulması, onu gelinlikler içinde görmesi...

Babanızın kıymetini bilin ve hem onların duasını almaya çalışın hem de onlara bolca dualar edin ömrünüz boyunca.

Okulumuzdan Kareler

Okulumuzdan Kareler

Okulumuzdan Kareler

